

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ψηφιοποίηση των διαδικασιών επιδόσεων εγγράφων και αποδέσμευση της Ελληνικής Αστυνομίας από τη διενέργεια επιδόσεων εγγράφων της ποινικής και πολιτικής δίκης και λοιπές επείγουσες διατάξεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη»

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αποτελείται από τριάντα πέντε (35) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου, και διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) Μέρη (Α' - Δ').

Στο Μέρος Α', υπό τον τίτλο «Ψηφιοποίηση των διαδικασιών επίδοσης εγγράφων και αποδέσμευση της Ελληνικής Αστυνομίας από τη διενέργεια επιδόσεων εγγράφων της ποινικής και πολιτικής δίκης» (άρθρα 1-14), προβλέπεται η ψηφιοποίηση των διαδικασιών επίδοσης εγγράφων. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 1 προστίθεται στο άρθρο 138 ΚΠΔ ο ηλεκτρονικός τρόπος ειδοποίησης των διαδίκων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων τους σχετικά με την εισαγγελική πρόταση σε παρεμπύπτοντα ζητήματα. Με το άρθρο 2 τροποποιείται το άρθρο 155 ΚΠΔ, στο οποίο προβλέπεται ότι η επίδοση στον ενδιαφερόμενο διάδικο ή μάρτυρα διενεργείται με ηλεκτρονικά μέσα και παράλληλη αποστολή μηνύματος σε αριθμό σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας. Ομοίως, με το άρθρο 3 τροποποιείται και το άρθρο 156 ΚΠΔ και προστίθενται τα ηλεκτρονικά μέσα στις επιδόσεις στον κατηγορούμενο. Με το

άρθρο 4 συμπληρώνεται το άρθρο 157 ΚΠΔ με τη δυνατότητα έρευνας και στα ψηφιακά δεδομένα, όταν ο καθ' ού η επίδοση απουσιάζει και είναι άγνωστη η διαμονή του. Σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, οι διατάξεις περί επίδοσης με ηλεκτρονικά μέσα δεν τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις των άρθρων 158 και 159 ΚΠΔ αντιστοίχως. Με το άρθρο 7 συμπληρώνεται το άρθρο 161 ΚΠΔ, με τη ρύθμιση ανακοίνωσης του περιεχομένου του εγγράφου που επιδίδεται με ηλεκτρονικά μέσα, στην κεφαλίδα του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το άρθρο 8 συμπληρώνει το άρθρο 162 ΚΠΔ σχετικά με τα στοιχεία που πρέπει να περιέχει το αποδεικτικό επίδοσης σε περίπτωση ψηφιακής επίδοσης. Το άρθρο 9 τροποποιεί το άρθρο 217 ΚΠΔ με την προσθήκη τόσο νέων στοιχείων που καλείται να δηλώσει ο μάρτυρας πριν καταθέσει όσο και την ενημέρωση σχετικά με τη διαδικασία επίδοσης με ηλεκτρονικά μέσα. Με το άρθρο 10 επέρχονται αλλαγές στο άρθρο 273 ΚΠΔ ως προς τα στοιχεία που δηλώνει ο κατηγορούμενος και την υποχρέωση επικαιροποίησής τους, ενώ προστίθεται και η γνωστοποίηση της δυνατότητας επίδοσης με ηλεκτρονικά μέσα. Με το άρθρο 11 τροποποιείται το άρθρο 308 ΚΠΔ με την αναφορά στην ενημέρωση, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, των διαδίκων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων τους για το περιεχόμενο της εισαγγελικής πρότασης, την αποστολή αντιγράφου της πρότασης στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δηλώθηκε από τον ενδιαφερόμενο διάδικο και την απόδειξη της διαβίβασης της δικογραφίας σε περίπτωση ηλεκτρονικής ειδοποίησης. Προβλέπεται ακόμη, στο ίδιο άρθρο, η σύντμηση σε 48 ώρες της δεκαήμερης προθεσμίας για τη διαβίβαση της δικογραφίας στο Συμβούλιο σε περίπτωση κινδύνου άμεσης παραγραφής ή συμπλήρωσης των ανώτατων ορίων προσωρινής κράτησης. Όμοιες αλλαγές επέρχονται με το άρθρο 12 και στο άρθρο 309 ΚΠΔ. Το άρθρο 13 συμπληρώνει το άρθρο 321 ΚΠΔ ως προς τα στοιχεία του κλητηρίου θεσπίσματος σε περίπτωση ηλεκτρονικής επίδοσης. Τέλος, το άρθρο 14 τροποποιεί το άρθρο 122 ΚΠολΔ διαγράφοντας την αναφορά σε όργανο της ελληνικής αστυνομίας ή της δασοφυλακής.

Το Μέρος Β', υπό τον τίτλο «Επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη» (άρθρα 15-33), διαρθρώνεται σε δύο Κεφάλαια (Α'-Β'). Με το Κεφάλαιο Α', υπό τον τίτλο «Επείγουσες ρυθμίσεις των σωμάτων ασφαλείας» (άρθρα 15-28), ρυθμίζεται η κάλυψη των δαπανών της Υπηρεσίας Εναέριων Μέσων Σωμάτων Ασφαλείας (Ε.Μ.Σ.Α.) (άρθρο 15), προβλέπεται η δυνατότητα επιχορήγησης ή δωρεάς των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού προς κάλυψη λειτουργικών και επιχειρησιακών αναγκών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος (άρθρο 16), προσδιορίζονται εκ νέου τα ποσοστά των

θέσεων αξιωματικών που πληρώνονται με προαγωγή αποφοίτων του Τμήματος Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων (Τ.Ε.Μ.Α.) (άρθρο 17), διαφοροποιείται το ελάχιστο απαιτούμενο ανάστημα ανδρών και γυναικών, πρώην δημοτικών αστυνομικών, για την κατάταξή τους στην κατηγορία των Ειδικών Φρουρών της Ελληνικής Αστυνομίας (άρθρο 18), προβλέπεται, κατ' έτος, η εισαγωγή στη Σχολή Αστυφυλάκων, χωρίς εξετάσεις, μέχρι δύο (2) τέκνων μελών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας υιοθετηθέντων από τη Βουλή των Ελλήνων (άρθρο 19), προστίθεται, στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 2168/1993 «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις», ο ορισμός της έννοιας «εμπρηστικός μηχανισμός» (άρθρο 20), και ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις οπλοφορίας Αστυνομικών εκτός Υπηρεσίας για ειδικούς λόγους που αφορούν την ασφάλειά τους (άρθρο 21). Επίσης, αποδεσμεύονται οι υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας από τις αρμοδιότητες βεβαίωσης γνησίου υπογραφής και επικύρωσης αντιγράφων (άρθρο 22), παρέχεται η δυνατότητα μετατροπής αδειών οδήγησης υπηρεσιακών οχημάτων που εκδίδονται από την Ελληνική Αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα σε αντίστοιχων κατηγοριών άδειες οδήγησης συμβατικών οχημάτων (άρθρο 23), καταργείται η υποχρέωση επικόλλησης του ενσήμου της Ελληνικής Αστυνομίας στις άδειες διαμονής πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου (άρθρο 24), επεκτείνεται η υποχρέωση τήρησης μέτρων ασφαλείας και σε νομικά πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών, και προσδιορίζονται εκ νέου τα σχετικά πρόστιμα (άρθρο 25), προβλέπεται η επιβολή ποινικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασης της υπ' αρ. 5Α/2011 Αστυνομικής Διάταξης περί άσκησης του επαγγέλματος των αργυραμοιβών, παλαιωπών, ενεχυροδανειστών και ασχολουμένων με την αγοραπωλησία ή τήξη μεταχειρισμένων κοσμημάτων και κομψοτεχνημάτων από χρυσό και λοιπών τιμαλφών (άρθρο 26), παρατείνεται έως την 30ή.9.2022 η ισχύς του άρθρου 142 του ν. 4876/2021 ως προς τις συμβάσεις καθαριότητας των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας (άρθρο 27), και ρυθμίζονται τα καθήκοντα των ειδικών φρουρών κατά το χρονικό διάστημα που δεν διατίθενται σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα για τη συγκρότηση των Ομάδων Προστασίας Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων (Ο.Π.Π.Ι.) (άρθρο 28).

Με το Κεφάλαιο Β', υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής» (άρθρο 29-33), προσδιορίζονται εκ νέου οι προϋποθέσεις μεταγωγής καταδίκων κρατουμένων στα αγροτικά καταστήματα κράτησης και στην Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.) (άρθρο 29), ρυθμίζεται η υποβολή Έκθεσης του Σώματος Επιθεώρησης και Ελέγχου των καταστημάτων κράτησης στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και η περαι-

τέρω διαβίβασή της στη Βουλή (άρθρο 30), ορίζεται ότι η ανανέωση των επαγγελματικών αδειών οδήγησης των υπαλλήλων εξωτερικής φρούρησης των καταστημάτων κράτησης πραγματοποιείται με μέριμνα και δαπάνη της υπηρεσίας στην οποία υπηρετούν (άρθρο 31), ρυθμίζονται ζητήματα μετάταξης ή απόσπασης των υπαλλήλων των καταστημάτων κράτησης (άρθρο 32), και παρέχεται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη η δυνατότητα, κατ' εξαίρεση, τοποθέτησης προϊσταμένων στα καταστήματα κράτησης, μέχρι την επιλογή από τα οικεία υπηρεσιακά συμβούλια (άρθρο 33).

Με το Μέρος Γ', υπό τον τίτλο «Καταργούμενη διάταξη», καταργείται το άρθρο 24 του π.δ. 103/2021 (άρθρο 34).

Τέλος, με το Μέρος Δ', υπό τον τίτλο «Εναρξη ισχύος», ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου (άρθρο 35).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 1

Με το άρθρο 1 τροποποιείται το άρθρο 138 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και προβλέπεται ότι: «Αντίγραφο της πρότασης επί παρεμπιπτόντων ζητημάτων μπορούν να λάβουν οι διάδικοι ή οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους μετά από αίτησή τους, αφού ειδοποιηθούν, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δηλώθηκε από τον ενδιαφερόμενο διάδικο, και αν δεν έχει δηλωθεί, έστω και τηλεφωνικά, μόνο όταν αυτή αφορά τα δικονομικά μέτρα του άρθρου 282 ή διαφωνία κατ' άρθρο 307 ή αίτημα διαδίκου, οπότε η δικογραφία διαβιβάζεται στον ανακριτή ή στο συμβούλιο, μετά παρέλευση είκοσι τεσσάρων (24) ωρών». Δεδομένου ότι η δικογραφία διαβιβάζεται στον ανακριτή εντός 24 ωρών, η άμεση ενημέρωση των διαδίκων θα ήταν σκόπιμο να εξασφαλίζεται, εκτός της αποστολής μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και με την τηλεφωνική επικοινωνία.

2. Επί του άρθρου 2

Με το άρθρο 2 τροποποιείται το άρθρο 155 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και στην παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 155 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προβλέπεται η δυνατότητα της φυσικής επίδοσης εγγράφων, αν ο κατηγορούμενος έχει υπερβεί το 70ο έτος ηλικίας. Θα ήταν σκόπιμο, για λόγους ισότητας των όπλων, η διάταξη να αναφέρει και τον υποστηρίζοντα την κατηγορία. Συναφώς, θα ήταν επίσης σκόπιμο να συμπληρωθεί το άρθρο 84 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ώστε στη δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας να περιλαμβάνεται η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ο αριθμός σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας.

3. Επί του άρθρου 3

Με το άρθρο 3 τροποποιείται το άρθρο 156 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Στην παρ. 4 του προτεινόμενου άρθρου 156 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αναφέρεται ότι οι επιδόσεις εγγράφων με φυσικό τρόπο στον κατηγορούμενο που κατοικεί στην αλλοδαπή γίνονται μόνο στον διορισμένο από αυτόν συνήγορο ή αντίκλητο, στον οποίο μπορεί να γίνονται και με ηλεκτρονικά μέσα. Θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο οι επιδόσεις στον κατηγορούμενο που κατοικεί στην αλλοδαπή να γίνονται και στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει.

4. Επί του άρθρου 11

Με το άρθρο 11 τροποποιείται το άρθρο 308 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και στην παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 308 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προβλέπεται διαβίβαση της δικογραφίας από την εισαγγελία σε 48 ώρες στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, αν υπάρχει κίνδυνος παραγραφής ή συμπλήρωσης ανώτατων ορίων προσωρινής κράτησης. Εξαιτίας της εξαιρετικά σύντομης προθεσμίας, η ειδοποίηση των διαδίκων θα ήταν σκόπιμο να γίνεται και τηλεφωνικά, προκειμένου να μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά το δικαίωμα ακρόασης.

Επιπροσθέτως, στην παρ. 4 του προτεινόμενου άρθρου 308 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προβλέπεται ότι αν οι διάδικοι κατοικούν έξω από την έδρα του ανακριτή, η γνωστοποίηση του πέρατος της ανάκρισης γίνεται μόνο αν έχουν διορίσει αντίκλητο. Εν προκειμένω, θα ήταν σκόπιμο, η γνωστοποίηση σε αυτή την περίπτωση να γίνεται στον ίδιο τον διάδικο με μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

5. Επί του άρθρου 12

Με το άρθρο 12 τροποποιείται το άρθρο 309 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και στην παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 309 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προβλέπεται διαβίβαση της δικογραφίας από την εισαγγελία εφετών σε 48 ώρες στον πρόεδρο εφετών, αν υπάρχει κίνδυνος παραγραφής ή συμπλήρωσης ανώτατων ορίων προσωρινής κράτησης. Εξαιτίας της εξαιρετικά σύντομης προθεσμίας, η ειδοποίηση των διαδίκων θα ήταν σκόπιμο να γίνεται και τηλεφωνικά, προκειμένου να μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά το δικαίωμα ακρόασης.

6. Επί του άρθρου 21

Η παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3169/2003 ορίζει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αστυνομικός υποχρεούται να παραδίδει τον ατομικό του οπλισμό στην Υπηρεσία του. Στην περίπτωση α' προβλέπεται εξαίρεση από την ως άνω υποχρέωση «αν, για ειδικούς λόγους που αφορούν την ασφάλειά του, ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας του επιτρέψει να οπλοφορεί». Με το άρθρο 21 του νομοσχεδίου προστίθενται εδάφια στην ανωτέρω περίπτωση α', ως εξής: «τη συνδρομή των ως άνω ειδικών λόγων αποδεικνύει ο αστυνομικός με αίτηση που υποβάλλει. Πριν από τη λήψη απόφασης από το αρμόδιο όργανο, ο αιτών αστυνομικός οφείλει να συνυποβάλει σε σφραγισμένους φακέλους πιστοποιητικά υπηρεσιακών ιατρών ειδικότητας ψυχιάτρου για την ψυχική του υγεία και παθολόγου ή νευρολόγου για την εν γένει σωματική του ικανότητα και καταλληλότητα να φέρει όπλο για την προσωπική του ασφάλεια».

Παρατηρείται, εν προκειμένω, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3169/2003, οι Υγειονομικές Επιτροπές της Ελληνικής Αστυνομίας γνωματεύουν για τη σωματική ικανότητα των αστυνομικών, και αποφαινόμενες, ειδικώς, για την καταλληλότητά τους να φέρουν πυροβόλα όπλα. Ως προς τον έλεγχο καταλληλότητας να φέρουν πυροβόλο όπλο, η εξέταση γίνεται από ειδική επιτροπή της Υγειονομικής Υπηρεσίας της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία «διερευνά, με ψυχοτεχνικές δοκιμασίες και συνέντευξη των εξεταζομένων, την εν γένει προσωπικότητα αυτών και κυρίως την αυτοκυριαρχία, τη συναισθηματική σταθερότητα, την κρίση και αντίληψη και την ικανότητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες καταστάσεις και απαιτήσεις και αποφαινεται για το αν η προσωπικότητά τους παρέχει τα εχέγγυα για ορθή χρήση του όπλου».

Υπό το φως των ανωτέρω, τίθεται το ερώτημα αν τα κριτήρια καταλληλότητας ενός αστυνομικού να φέρει όπλο εκτός υπηρεσίας για την προσωπική του ασφάλεια διαφέρουν, και αν ναι, κατά τί, από τα ανωτέρω κριτήρια του άρθρου 4 του ν. 3169/2003, σύμφωνα με τα οποία η Υγειονομική Υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας αποφαινεται ως προς την καταλληλότητα του αστυνομικού να φέρει πυροβόλο όπλο στην υπηρεσία.

7. Επί του άρθρου 29

Με το άρθρο 29 αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4356/2015, όπως είχε διαμορφωθεί μετά την τροποποίησή της από την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4760/2020. Στο πρώτο εδάφιο ορίζεται ότι «Στα αγροτικά καταστήματα κράτησης και την Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών (Κ.Α.Υ.Φ.) δύνανται να μεταφέρονται κρατούμενοι (...) εφόσον τους έχει χορηγηθεί τα-

κτική άδεια τουλάχιστον μία (1) φορά, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 55 και έχουν εκτίσει τους όρους της άδειας (...). Δοθέντος ότι δεν προσδιορίζεται, εκ παραδρομής, ο νόμος, στο άρθρο 55 του οποίου παραπέμπει η διάταξη, η φράση «σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 55» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 55 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999)».

8. Επί του άρθρου 30

Με το άρθρο 30 ορίζεται ότι «[τ]ον Δεκέμβριο κάθε έτους, ο Προϊστάμενος του Σώματος [Επιθεώρησης και Ελέγχου των καταστημάτων κράτησης] συντάσσει ετήσια έκθεση απολογισμού του έργου του, σχετικά με την κατάσταση λειτουργίας των Καταστημάτων Κράτησης, καθώς και προτάσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της οργάνωσης και εύρυθμης λειτουργίας τους. Η έκθεση υποβάλλεται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και διαβιβάζεται από αυτόν, μέχρι το τέλος του μηνός Φεβρουαρίου κάθε έτους, στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, με σκοπό την κοινοβουλευτική εποπτεία, τον έλεγχο και την διαφάνεια, σύμφωνα με τα ειδικότερα στον Κανονισμό της Βουλής».

Επισημαίνεται, εν προκειμένω, ότι σύμφωνα με το άρθρο 65 παρ. 1 του Συντάγματος «[η] Βουλή ορίζει τον τρόπο της ελεύθερης και δημοκρατικής λειτουργίας της με Κανονισμό (...)». Στην ελληνική έννομη τάξη η θέση του Κανονισμού της Βουλής είναι, εξ επόψεως τυπικής ισχύος, στο αυτό επίπεδο με τον τυπικό νόμο, τα δε πεδία εφαρμογής τους δεν τέμνονται, αλλά οριοθετούνται από το ίδιο το Σύνταγμα (βλ. Κ. Μαυριά, Συνταγματικό Δίκαιο, 6η έκδοση 2021, σελ. 208-211, Α. Παντελή, Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου, 5η έκδοση 2020, σελ. 357-359). Ως εκ τούτου, ζητήματα που άπτονται της κατανομής εργασιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιτροπών της Βουλής, στο μέτρο που δεν ρυθμίζονται από το Σύνταγμα, ρυθμίζονται από τον Κανονισμό της Βουλής (βλ., π.χ., άρθρα 32 επ. ως προς τις Διаркеίες Επιτροπές της Βουλής, άρθρο 43Α ως προς τις Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές της Βουλής κ.λπ.).

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 43Α παρ. 2 περ. α' του Κανονισμού της Βουλής, «[α]ντικείμενο της επιτροπής θεσμών και διαφάνειας είναι [μεταξύ άλλων] ο κοινοβουλευτικός έλεγχος επί των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών, σύμφωνα με το άρθρο 138Α», στο οποίο ορίζεται περαιτέρω ότι «[κ]άθε ανεξάρτητη αρχή, συνταγματικά κατοχυρωμένη ή συσταθείσα με νόμο, υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής (...) έκθεση πεπραγμένων (...). Ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάζει την έκθεση στη μόνιμη επιτροπή θεσμών και διαφάνειας ή στην αρμόδια διαρκή επιτροπή ή και σε επιτροπή συνιστώμενη,

κατά περίπτωση, από τη Διάσκεψη των Προέδρων». Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 43Α παρ. 2 περ. θ' του Κανονισμού της Βουλής «[α]ντικείμενο της επιτροπής σωφρονιστικού συστήματος και λοιπών δομών εγκλεισμού κρατουμένων είναι η μελέτη, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της κατάστασης του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας, καθώς και η κατάθεση προτάσεων για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων (...) ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου και εν γένει η χάραξη στρατηγικής σε θέματα σωφρονιστικής πολιτικής».

Ο Κανονισμός της Βουλής παραπέμπει, εξ άλλου, στον νόμο για τη ρύθμιση ορισμένων θεμάτων (βλ. Στ. Κουτσουμπίνα, Η τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής του Απριλίου 2010: ένας απρόσμενος «διάλογος» του κοινού νομοθέτη με το νομοθέτη του Κανονισμού, ΑρχΝομ 2011, σελ. 1-2. Βλ., επίσης, Κ. Μαυριά, ό.π., σελ. 602, Α. Παντελή, ό.π., σελ. 358, και Γ. Γεραπετρίτη, Σύνταγμα και Βουλή, Αυτονομία και ανέλεγκτο των εσωτερικών του σώματος, 2012, σελ. 71). Κρίσιμες, εν προκειμένω είναι οι διατάξεις της περ. η' του άρθρου 14, κατά την οποία «[η] Διάσκεψη των Προέδρων αποφασίζει, προτείνει ή διατυπώνει γνώμη ή αναθέτει το έργο τούτο σε άλλο όργανο, επιτροπή ή υποεπιτροπή της Βουλής για όσα θέματα προβλέπεται σχετική αρμοδιότητα της Βουλής ή οργάνου της ρητά από το Σύνταγμα, τον κανονισμό ή νόμο», και της παρ. 3 του άρθρου 43Α, κατά την οποία «[ο]ι ειδικές μόνιμες επιτροπές ή υποεπιτροπές τους μπορούν να αποφασίζουν ή να προτείνουν ή να διατυπώνουν γνώμη, εφόσον αποφασίζεται κάθε φορά να ανατεθεί το έργο τούτο σε αυτές από τη Διάσκεψη των Προέδρων και για όσα θέματα προβλέπεται από το Σύνταγμα, τον Κανονισμό ή νόμο σχετική αρμοδιότητα της Βουλής ή οργάνου της».

Υπό το φως των ανωτέρω, δοθέντος ότι, αφενός, το Σώμα Επιθεώρησης και Ελέγχου των καταστημάτων κράτησης έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3090/2002 ως «ειδική υπηρεσία, υπαγόμενη απευθείας στον Γενικό Γραμματέα Αντεγκληματικής Πολιτικής», και, κατά συνέπεια, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 138Α του Κανονισμού της Βουλής, αφετέρου, ότι στη Βουλή λειτουργεί Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Σωφρονιστικού Συστήματος και λοιπών δομών εγκλεισμού κρατουμένων, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο η φράση «[η] έκθεση υποβάλλεται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και διαβιβάζεται από αυτόν, μέχρι το τέλος του μηνός Φεβρουαρίου κάθε έτους, στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, με σκοπό την κοινοβουλευτική εποπτεία, τον έλεγχο και την διαφάνεια, σύμφωνα με τα ειδικότερα στον Κανονισμό της Βουλής» να αντικατασταθεί από τη φράση «[η] έκθεση υποβάλλεται στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη και διαβιβάζεται από αυτόν, μέχρι το τέλος του μηνός Φε-

βρουαρίου κάθε έτους, στη Βουλή, σύμφωνα με τα ειδικότερον οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής», ώστε η Διάσκεψη των Προέδρων να αποφασίσει, σύμφωνα με την περ. η' του άρθρου 14 του Κανονισμού της Βουλής, σε ποια επιτροπή θα αναθέσει το έργο της εξέτασης της έκθεσης.

Αθήνα, 30 Μαΐου 2022

Οι Εισηγητές

Αθανασία Διονυσοπούλου

Επίκουρη Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Επιστημονική Συνεργάτιδα

Νέστωρ Πολίτης

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών